A. 1835. N°. 86.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 21 Julij.

FRANKFORT, den 17den Julij.

Men vindt in de dagbladen de volgende berigten over Italie, door eenen voornamen reiziger medegedeeld: » Op mijne reis van Napels tot aan de Italiaansche grenzen had ik genoegzame gelegenheid om waar te nemen, hoe zeer het den ingezetenen van dit schoone land mangelt aan publieken geest voor het openbare welzijn. Zondert men Lombardije uit, waar de regering voor menige nuttige inrigting zorgt, dan heeft er in het overige Italie volstrekt geene aanmoediging plaats, om met vrucht ergens eene onderneming te vestigen. Om maar iets te noemen, het postwezen is in geen land zoo ten achteren als in Italie; van Napels tot Florence is er geen spoedige voortgang mogelijk, en wie voorwaarts wil, moet, tegen dure betaling, met de briefvaliezen of wanneer het juist treft, met de stoomboot tot Livorno gaan. De andere gelegenheden zijn de landvoerlieden of particuliere ondernemers, die zoo min bepaalde prijzen als dagen van vertrek en aankomst hebben. Er zijn vele voorslagen tot verbetering gedaan, maar, hoe nuttig ook, nooit aangenomen geworden. Hiermede wil ik niet zeggen, dat de ingezetenen daarom ongelukkig en ontevreden en tot omwentelingen geneigd zouden zijn; men weet niet beter, en is tevreden met hetgeen er is. Van Carbonari hoort men niets meer, en de staatkundige genootschappen, in den jongsten tijd ontstaan, zijn spoedig weder vervallen, zonder verder in aanmerking te komen.

In Napels is de jonge Regent werkzaam en bemind; hij verbetert door zijne spaarzaamheid de financien, onderzoekt zelf, waar het mogelijk is, en begint ook het bestuur des lands te regelen. Toskanen is, in vergelijking met het overige Italie, misschien het gelukkigste land; vlijtige en werkzame menschen, door eenen goeden vorst geregeerd, bewonen het, maar verstandelijke vorming ontbreekt er overal. In het Romeinsche gaat het, bij den besten wil, met het bestuur niet voorwaarts; daar zijn er te veel die regeren willen, in plaats van te gehoorzamen. De Paus zelf, wien ik gelegenheid had te worden voorgesteld, is een eerwaardig, minzaam oud man, die veel schijnt gelezen te hebben, en zich over het doorvrijven der staatkundige begrippen van onzen tijd op eene vrijmoedige en omzigtige wijze uitliet, bewijs opleverende van vele scherpzinnigheid en wereldkennis, welke men bij eenen kloostergeestelijken, zoo als hij was, niet zou vermoed hebben. De Paus is van middelbare grootte, tamelijk lijvig, van gezonde gelaatskleur, sterk sprekende trekken en klare, heldere oogen. Men ziet hem bij zijne ongemeene veerkracht zijnen ouderdom niet aan, en, naar het voorkomen, kan hij nog vele jaren regeren. Naar ik algemeen hoorde, is hij weldadig jegens armen, geeft gaarne gunstbewijzen, en is het als Regent zeker zijne schuld niet, indien er nog vele misbruiken blijven bestaan, daar hij het betere wil en het geluk zijner onderdanen hem na aan het harte ligt. Men kan hem ligt genaken, en het volk bewijst hem grooten eerbied. Als hij uitrijdt, ziet men het overal knielend om zijnen zegen smeeken. — Onder de merkwaardige lieden te Rome zag ik ook den beroemden beeldhouwer *Thorwaldsen*, die in zijnen ouderdom gezonder en krachtiger dan in zijne jeugd is. Deze man is voor jonge konstenaars een vader; hij ondersteunt ze, terwijl hij hunne werken aankoopt en nieuwe bestellingen doet. Hij zal dezen zomer naar Kopenhagen gaan.

— In een der dagbladen worden berigten van de Russische grenzen medegedeeld, volgens welke de keur der Russische garde in het kamp te Kalisch zal verzameld worden. Het zal in ieder opzigt het schoonste en volkomenste korps zijn, dat men in Europa zien kan. Alle militairen, hooge en lagere, zijn uit de gansche garde uitgezocht. De artillerie en kavallerie, welke over land gaan, formeren slechts een provisioneel regement, opgerigt uit een bepaald, gelijk getal van manschappen uit elk regement der geheele garde, namelijk uit de regementen der chevaliers-garde, der garde-kozakken, der garde Tscherkessen, uhlanen, husaren enz., zoodat zij als de vertegenwoordigers van de gezamenlijke regementen der garde te beschouwen zijn. De schakering van kleuren, bij deze schare door de verscheidenheid der uniformen te weeg gebragt, is zeer belangwekkend. De manschap bestaat uit de grootste en schoonste krijgslieden, met de uitgezochtste paarden. De officieren zijn gekleed, alsof zij ten hove gingen. Ofschoon de officieren, bij dezen trein zich bevindende, slechts subalterne officieren zijn, met uitzondering van den kolonel, die het geheel bestuurt, heeft echter ieder hunner van drie tot negen rijpaarden bij zich, eene fraaije koets of kales, met drie of vier eigene paarden bespannen, en buitendien nog eenen pakwagen. Hoe prachtig hunne uniformen zijn, laat zich naar dezen maatstaf berekenen. De garde-infanterie, welke naar het kamp gaat, is ook uit onderscheidene regementen zamengesteld. Deze legt den weg tot Dantzig over water af. Buitendien komt er een aanzienlijk getal volledige regementen uit Polen en het binnenste van Rusland, en deze zullen eigenlijk de manoeuvres uitvoeren.

— De dagbladen van Warschau, van den 10den Julij, deelen berigten mede van de viering van den 39sten verjaardag van den Keizer en Koning. Verder behelzen zij een Keizerlijk dekreet omtrent eene geldleening van 150 millioen voor het koningrijk Polen.

ZWITSERLAND.

Zurich 7 Julij. Vijftig geestelijken uit het kanton Lucern hebben aan den bisschop van Bazel een adres ingezonden, waarbij zij, ten aanzien van de staatkundige werkzaamheid van het katholijke genootschap, hun leedwezen over de verdeeldheid tusschen kerk en staat te kennen geven, het wezen van het christendom herinneren, als niet bestemd om de burgelijke orde te verwarren, maar wel om ze bevorderen; alsmede het gedrag der eerste christenen, die de zekerheid van hunne eeredienst in derzelver goddelijkheid, maar niet in eenen bepaalden staatsvorm gezocht hebben. Het groote gevaar voor de katholijke godsdienst zien de ondertekenaars van dit adres in het gedrag dergenen, die den staatkundigen strijd in het gebied der kerk willen verplanten. Ten slotte verzoeken zij hunnen vader en herder, den bisschop, om de noodzakelijke kerkelijke verbeteringen, als het eenige middel, om de regten en het vermogen der katholijke kerk te verzekeren.

LONDEN, den 15den Julij.

Een brief van Guinea of de Goudkust, van den 7den April jl., behelst bijzonderheden wegens een niet onbelangrijk voordeel, door onze troepen, ondersteund door de Nederlanders en Denen, op de oproerige inboorlingen behaald. Het slot van dien brief luidt aldus: „Het gedrag der Nederlandsche overlieden te Del Mina verdient eene vereerende vermelding; met ter zijdestelling van all[illegible] geest van naijver uit handels- of nationale inzigten, en alleen de[illegible]k der menschheid en het algemeen heil op het oog houdende, hebben zij welmeenend de onderneming van sir *Maclean* (den Engelschen gouverneur) in zijne welberaden onderneming ondersteund. Inderdaad zijn de weldaden, welke uit deze gelukkig geslaagde poging, voor de inboorlingen en Europeanen beide, zullen voortvloeijen, onberekenbaar.”

— Dagbladen van de Kaap de Goede Hoop, van den 23sten Mei, behelzen de tijding, dat de vijandelijkheden met de Kaffers geheel geëindigd zijn door de onderwerping van hun opperhoofd, *Itintza*, die zich den 29sten April met 50 volgelingen naar het Britsche kamp begeven, en aldaar een onderhoud met den Britschen opperbevelhebber heeft gehad, waarin hij zich verbonden heeft, aan den Engelschen gouverneur 50,000 stuks vee en 1000 paarden, de helft terstond en andere helft na verloop van een jaar, terug te geven; als opperhoofd van het Westelijk Kafferland, alle onder zijne bevelen staande stammen te bevelen, de vijandelijkheden te staken, en alle in hunne handen zijnde wapenen aan de Britsche overheden uit te leveren; schadeloosstelling te verleenen aan de weduwen en weezen der kolonisten, die bij en ten gevolge van hunnen aanval gedood waren, en onmiddellijk gijzelaars voor de nakoming van alle deze voorwaarden te stellen.

PARYS, den 17den Julij.

Het gerucht loopt, dat men dezen morgen getracht heeft den Koning te Neuilly te vermoorden, althans dat er iemand in hechtenis genomen is, die van top tot teen gewapend was en in het park heeft willen sluipen. Iedereen leide die tijding op zijne manier uit; sommigen beweerden dat zij valsch was, en anderen (hetgeen tegenwoordig bij alle staatsmisdaden de mode is geworden) dat zij door de politie verzonnen was.

— Geen der ontvlugte staatsgevangenen is tot dus verre weder gevat geworden. Het schijnt, dat de voornaamsten hunner buitenslands hebben weten te komen. Eenige reispassen, die hun daartoe geleend moeten zijn, zijn reeds weder te Parijs aangekomen. De politie doet onderzoek, om de bevorderaars der ontvlugting te ontdekken. En

nen eenige beambten in hechtenis genomen te zijn. Drie bewaarders zijn dadelijk gevangen gezet geworden, en slechts een hunner is tot dus verre ontslagen geworden.

Negen beschuldigden hebben aan het ministeriële avondblad geschreven, dat indien zij niet mede zijn ontvlugt, men het niet daaraan moet toeschrijven, dat de overheid hun zulks belet heeft, als welke eerst een kwartiers uurs na de uitvoering van het gemaakte plan daarvan onderrigt werd; maar alleen daaraan, dat zij het niet eens met hen waren omtrent de gevolgen, welke deze stap voor de republikeinsche partij zou hebben.

De abt *Noir*, een der gevangene beschuldigden van Lyon, is overleden.

— In de zitting van het hof der pairs van gisteren, heeft de procureur-generaal zijn requisitoir voorgedragen. Hij heeft het komplot in 't algemeen ontwikkeld. Vervolgens heeft de advocaat-generaal het woord opgevat om de bijzondere feiten ten laste van iederen beschuldigde der Lyonsche afdeeling daar te doen. Ten opzigte van veertien hunner, heeft hij de schuldigverklaring geeischt; maar daarbij verzachtende omstandigheden ten aanzien van drie derzelven erkend. Veertig beschuldigden waren in de regtzaal tegenwoordig. Het hof der pairs heeft een besluit genomen, dat bij iedere zitting proces-verbaal zal worden opgemaakt nopens de beschuldigden, die bij voortduring halsstarrig wederspannig blijven, en dat dan in hun afwezen met de zaak zal worden voortgegaan. Uit de gisteren voorgelezene proces-verbalen is gebleken, dat zestien beschuldigden geweigerd hebben om te verschijnen. Sommigen hunner hebben zich naar de griffie laten slepen, de een in het bloote hemd, de andere alleen met eene pantalon aan.

Heden zijn er 42 beschuldigden verschenen. De advocaat-generaal heeft zijn requisitoir vervolgd.

— Er zijn berigten uit Madrid tot den 8sten Julij ontvangen. De Koningin was er van Aranjuez aangekomen en zou er veertien dagen blijven.

Onder dagteekening van den 4den Julij is uitgevaardigd het dekreet, waarbij de orde der jezuïten in Spanje wordt vernietigd.

Brieven uit Bayonne, van den 11den, melden, dat de generaal *Valdes* (laatstelijk opperbevelhebber van het Spaansche leger te velde) te Miranda de Ebro is overleden.

Van het oorlogstooneel in Spanje heeft men weinig berigten, waarop men kan staat maken. Het schijnt, dat er den 8sten een vrij ernstig gevecht tusschen Orduna en Vittoria is voorgevallen, maar van den uitslag weet men nog niets zekers. Men meent echter, dat het ten voordeele van de troepen der Koningin is uitgevallen; omdat de carlisten sedert naar Estella getogen zijn, waar *Erazo* met geschut was aangekomen.

De agenten van don *Carlos* zijn zeer werkzaam om nieuwe ligtingen te doen.

De carlisten hebben den 7den dezer eene poging gedaan, om zich van het dorp Molo bij de Fransche grenzen meester te maken; doch de ingezetenen hebben hun een hevigen tegenstand geboden, en terwijl zij met dezelven aan het strijden waren, is de Alcade van Campredon met de militie van die stad en naburige dorpen komen aanrukken. De carlisten kregen daardoor de volle nederlaag. Een aantal hunner heeft de vlugt op Franschen boden genomen. Vier hunner opperhoofden zijn gesneuveld.

Den 12den is te St. Sebastiaan een bataljon, en den 13den weder 250 man der in Engeland aangeworven vrijwilligers aangekomen.

Bij het berigt hiervan geven de ministeriele bladen nog de tijding, dat er den 8sten zeven Hollandsche hoofd-officieren zijn gevat, die te St. Sebastiaan ontscheept waren, om zich bij don *Carlos* te voegen. (Van dit berigt zal men wel de nadere bevestiging moeten afwachten.)

— De *Constitutionnel* meldt, dat de Spaansche ambassadeur nadere aanschrijving van zijn hof ontvangen heeft, om voor het tegenwoordige geen gebruik te maken van de autorisatie van het Fransche gouvernement om voor rekening van de Spaansche regering volk in Frankrijk aan te werven. De Spaansche schatkist kan die uitgaaf niet lijden.

— De Maarschalk *Clausel* zal eerstdaags naar Algiers vertrekken, om den post van Gouverneur over de Fransche bezittingen in Afrika te aanvaarden.

— De *Moniteur* meldt, dat er een ijzeren spoorweg tusschen Parijs en St. Germain zal aangelegd worden.

's GRAVENHAGE, den 19den Julij.

Z. K. H. de Prins van Oranje, vergezeld van Z. K. H. Prins *Alexander*, zijn gisteren avond laat uit het leger in deze residentie aangekomen.

— Gisteren avond heeft Z. M. de Koning van Wurtemberg wederom de voorstelling in den Franschen schouwburg bijgewoond, alwaar onder anderen, eene nieuwe vaudeville, *Elle est Folle* geheeten, opgevoerd werd, en welke den heer *Duvernoy*, directeur van den schouwburg, de eer verschafte van door het tevreden publiek te worden teruggeroepen; zelfs werd hem eene rozenkrans, die naar het tooneel geworpen werd, opgezet. Dezer dagen is ook de eerste voorstelling gegeven van het beroemde zangspel *don* JUAN, welker uitvoering vrij wel geweest is.

— Naar men verneemt, verbetert de staat van gezondheid van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken dagelijks, en mag men, zegt het *Journal de la Haye*, hopen, dat deze even geschikte als werkzame bestuurder weldra het beheer over zijn departement weder zal op zich nemen.

— Dezer dagen heeft de heer *Groen van Prinsterer*, vervaardiger van het werk *Archieven van het Huis van Oranje-Nassau*, waarvan het eerste deel het licht heeft gezien, van H. D. H. de prinsesse weduwe van *Reuss-Greitz*, geboren prinses van *Nassau*, aan welke Vorstin de schrijver een exemplaar van dit eerste deel had aangeboden, eenen ring ten geschenke ontvangen, waarin zich een met edelgesteenten omringden amethijst bevindt.

— Binnen kort zal alhier een werk het licht zien van den heer Mr. *P. N. Arntzenius*, Commies-Griffier bij het hoog-geregtshof alhier, die in een enkel deel het geheele regtsgeding van *Constant-Polari*, bijgenaamd *Carrara*, opneemt, hetwelk niet alleen zal inhouden al hetgeen over deze zaak bij de debatten of de pleidooijen is gezegd of aangevoerd, en dat, geheel of gedeeltelijk, reeds bekend is; maar welk werk door den heer *Arntzenius* tevens is verrijkt met een aantal ophelderingen en echte bescheiden, welke eenige licht over dit belangrijk regtsgeding kunnen verspreiden, een regtsgeding, hetwelk zoo wel wegens de daarin betrokken hoofdpersonaadjen, als de waarde van het gestolene, hoogst gewigtig kan worden geheeten.

Dit werk kan voor de regtsgeleerden derhalve van wezenlijk nut zijn.

DORDRECHT, den 17den Julij.

Gisteren morgen ten 9 ure is Z. M. de Koning, en gisteren namiddag ten 4 ure zijn HH. KK. HH. prins en prinses *Albert* hier doorgekomen, van Tilburg naar 's Gravenhage gaande.

Gisteren is hier ook aangekomen het eerste bataljon infanterie van de 18de afdeeling, sterk 595 onder officieren en manschappen en 25 officieren, komende uit het kamp te Reijen. Heden morgen vroeg heeft dit bataljon den marsch naar Amsterdam voortgezet, om aldaar garnizoen gaan houden.

Heden namiddag ten 1 ure is hier ook het tweede bataljon dier zelfde afdeeling, sterk 561 onder-officieren en manschappen en [illegible] officieren, aangekomen, hetwelk insgelijks uit het kamp te Reijen komt en naar Amsterdam bestemd is.

Voorts verneemt men, dat het regement kurassiers no. 3 en de veldbatterij no. 12 almede order hebben om uit het kamp van Reijen op te trekken.

AMSTERDAM, den 19den Julij.

Beurs van den 17den Julij.

Er heerscht bij voortduring aan onze beurs eene buitengewone stilte. De omzettingen in publieke effekten zijn onbeduidend en bijna zonder variatien. Deze stilstand moet in het gemis van eenig staatkundig nieuws gezocht worden; want zelfs uit Spanje zijn de tijdingen onbeduidend en de speculanten vinden daarin geen voedsel om iets te ondernemen.

Fluctuatien der prijzen:

Holland. In onze binnenlandsche effekten is zeer weinig gedaan; $2\frac{1}{2}$ pCt. bleven op hun standpunt van $55\frac{15}{16}$ à 56 bij zeer trage omzetting. Eenige kleine posten 5 pCt. werden à $101\frac{5}{8}$ en $\frac{3}{4}$ verhandeld; kansbiljetten bijna zonder handel, $25\frac{1}{16}$ à $\frac{1}{8}$. Ook in beide sijndicaat zeer weinig gedaan, de koers bleef $94\frac{3}{4}$ en $79\frac{7}{8}$. Aandeelen handelmaatschappij $108\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$ gedaan; nieuwe 102.

Spanje. 5 pCt. perpetuelen $41\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$ bij zeer weinig vertier; 3 pCt. $20\frac{3}{4}$ à $\frac{7}{8}$; de omzettettingen bepaalden zich tot enkele stukken. Fransche uitgestelde $17\frac{3}{8}$ à 12; in cortes eenige handel, à 36 [illegible] dezelve tot $36\frac{7}{16}$ terug en bleven $36\frac{1}{8}$; coupons $22\frac{5}{8}$, [illegible], bij weinig handel.

Rusland. Alle Russische schuldbrieven prijshoudend bij zeer weinig affaire; oude en nieuwe $104\frac{1}{2}$ à 104; Russen van 1831 en 1833 $99\frac{3}{4}$ gedaan; roebels $70\frac{5}{8}$ in kleine partijtjes gedaan.

Oostenrijk. Eenige weinige stukken 5 pCt. metallieken werden à $99\frac{5}{8}$ en $\frac{3}{8}$ verhandeld.

Zuid-Amerikaansche fondsen zonder variatie bij stille affaire.

Beurs van den 18den Julij.

De huidige beurs was nietig; in geene der publieke effekten vond eene meldenswaardige verandering plaats. Nieuws was er hoegenaamd niets.

Blijvende prijzen ten $4\frac{1}{2}$ uur.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $55\frac{7}{8}$; 5 pCt. $101\frac{5}{8}$ à $\frac{3}{4}$; kansbiljetten 25; oude sijndicaat 95; nieuwe $79\frac{7}{8}$; aandeelen handel-maatschappij $108\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$.

Spanje. 5 pCt. perpetuelen $41\frac{3}{8}$ à $\frac{5}{8}$; 3 pCt. $26\frac{3}{4}$; Fransche uitgestelde $17\frac{7}{16}$; obligatien cortes $36\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$ bij eenige omzet.

In Russische en Oostenrijksche effekten geen handel.

Effecten Societeit 19 Julij.

Het eenige nieuws, hetwelk er heden is, bestaat in verscheidene geruchten uit Spanje. Van den eenen kant, wilde men weten, dat de carlisten eene nederlaag zouden hebben geleden; van den anderen kant zeide men, dat de nieuw benoemde generaal *Saarsfield* tot don *Carlos* zoude zijn overgeloopen; ook sprak men van den dood van *Valdez*; het opperbevel is nu aan den generaal *Cordova* toevertrouwd.

De handel in onze binnenlandsche effekten was gering; ook in Spaansche ging weinig om: alles echter iets flaauwer.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $55\frac{3}{4}$ à $\frac{13}{16}$; kansbiljetten $24\frac{15}{16}$ à $\frac{7}{8}$.

Spanje. Cortes $36\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{8}$; coupons 22, $22\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$ gebleven.

Mengelwerk.

Duitschland.

De onderscheidene kleine Staten van Duitschland tot één geheel op te lossen, en de verwezenlijking van het droombeeld eenes gemeenschappelijken Duitschen Vaderlands tot stand te brengen, daartoe strekken niet alleen de wenschen van *Frankrijks* bewoners, maar ook in Duitschland zelve worden die wenschen bemind; en, zoo het geschieden kon naar eigen lust en beweging, zoude zulks mogelijk al reeds door daden beproefd, en mogelijk de wensch in daadzaak verkeerd zijn. Het zal wel geen betoog behoeven, dat voor het belang der ingezetenen, voor de werking eener gematigde vrijheid, en vooral voor het onderling verkeer der nu in onderscheidene kleine staten verdeelde en van elkander gescheidene burgers van Duitschland, door die oplossing van al die staten in éénen magtigen staat, veel zoude gewonnen zijn: en dat eene zelfstandige mogendheid in Europa op dit punt, 't welk Duitschland op de kaart van Europa beslaat, van veel gewigt op de algemeene staatkunde zoude kunnen wezen. Die magt zoude daarom juist niet altijd de zijde van *Frankrijk* behoeven te kiezen: maar zou die aangematigde aristocratie der groote mogendheden waarschijnlijk min verpletterend maken voor de staten van minderen rang; en voor derzelver belangzuchtige oogmerken dikwerf een onverzettelijke hinderpaal wezen. De behoefte naar die eenheid in het wezen der zake, al bestaat zij niet regtens, heeft vroeger het Duitsche rijk, later het Rijnverbond als afschaduwingen van dat beginsel doen ontstaan; en het zoude misschien na 1813 tot volle rijpheid zijn gekomen, ware de eerbied voor verkregene regten, en de naijverige staatkunde van enkele mogendheden daarvoor geen beletsel geweest. Het Duitsche Bondgenootschap, waarin evenwel Pruissen en Oostenrijk wel het meeste te zeggen hebben, beraamde toen eene vereeniging, die oogenschijnlijk de souvereiniteit der mindere staten erkende; zonder evenwel die ten volle te eerbiedigen; want de magt der Bondsvergadering en derzelver bevoegdheid over zaken, welke bij souvereine staten alleen te huis behooren, en die bij deze hooge vergadering werden overgebragt, schijnt die genoemde souvereine onafhankelijkheid der kleine staten geheel hersenschimmig te maken. De instelling van het bekende scheidsgerigt, en de geringe *reclames*, die door de standen tegen die oprigting zijn ingebragt, als inbreuk op de souvereine onafhankelijkheid der staten, en zelfs van de verkorte magt der vorsten, welke die staten regeren, zullen dit regtvaardigen. In dit feit zag *Frankrijk* toen eene meerdere toenadering, tegen wil en dank, tot de zoo verlangde éénheid van Duitschland; doch wij zijn van oordeel, dat het actueele voorstel tot toetreding tot het Pruissische tolstelsel eene nog grootere schrede naar dit doel is, 't welk in latere tijden in de oplossing der kleine staten, hetzij door uitkoop, of wel door invloed of toeëigening der eventueele omstandigheden, ten voordeele van eene der magtigste mogendheden zal uitloopen. Nogtans gaat het doordrijven van dien handelsmaatregel geenszins zoo gemakkelijk, als men zich had voorgesteld: en het is hier en daar met geweld, wel te verstaan, met geweld door aanwending van zedelijke dwangmiddelen, dat men èn bij regering èn bij onderdanen der onderscheidene staten het voordeelige van dien maatregel voor elken staat in het bijzonder wil doen aannemen als onbetwistbaar, omdat mogelijk de resultaten, in het groot en over alle staten te zamen genomen, groot en van veel gewigt kunnen worden. Het is niet bekend, welke middelen van aandrang gebruikt zijn om weigerachtige regeringen tot de toetreding tot het Pruissische tolstelsel te bewegen; doch ieder kan daarvan het zijne nemen, en zijn oordeel daarover opmaken, als hij de *delicatesse* oplet, waarmede onder anderen de Badensche regering de goedkeuring van hare toetreding van de standenvergadering tracht te bekomen. De bedreiging van de zitting der standen te sluiten, en die vergadering te ontbinden, wanneer deze hare goedkeuring op het besluit der regering weigerde te geven; de alzoo willekeurige weigering, om ook door andere, buiten de regering, bevoegde personen toegelicht te worden, omtrent het al of niet wezenlijk voordeelige voor de ingezetenen van dien staat, om toetetreden tot de groote tolvereeniging; de moeijelijk te regtvaardigen gedragingen van de regering, betrekkelijk het doen drukken van een verslag over 's lands toestand door den heer VAN ROTTECK en het sedert voorgevallene tusschen dezen afgevaardigde en de raadslieden der kroon, — doen huiveren voor de gevolgen van dergelijke onberadenheid, en met ernst vragen: of wel, in het belang der Duitsche regeringen, door haar de vrijheid alzóó moet begrepen worden? — Vijanden van alle willekeur, maar eveneens vijanden van alle wanorde, van alle met de orde in de maatschappij strijdige bewegingen en leerbegrippen, moeten zij, die de vrijheid niet verstikt willen zien, evenzeer voor de ultraliberalen als voor de ultra-monarchalen, waarschuwen, ernstig waarschuwen; want, van twee dingen één; — of de raadpleging en invloed der standen op de regering is goed en weldadig voor Vorst en Volk beiden; en DAN MOETEN ZIJ BEHOUDEN WORDEN, ongekrenkt behouden en gehandhaafd worden in hunne regten, want dan beantwoorden zij aan het doel; — of: de standen-vergadering is eene belemmering in de rigtige behandeling der landzaken, een overtollige ballast, die het schip van staat aan het zinken zoude kunnen brengen; een gevaarlijk wapentuig in de handen van onbedrevenen of kwaadwilligen; EN DAN MOET ZIJ WORDEN WEGGENOMEN uit de maatschappij, want dan verzaakt zij hare bestemming. Dikwijls, en dit is meermalen door ons opgemerkt met alle onpartijdigheid, hebben de Duitsche standen in sommige staten, òf hunne vorderingen te hoog opgedreven, òf hunnen last verkeerd begrepen; de regeringen hebben echter dikwerf ook misgetast, en waren gerugsteund door de Bondsvergadering: — daarmede wordt evenwel het algemeene landswelvaren niet bereikt, en dat moest, met voorbijgang van alles, worden behartigd. Laten wij den welgemeenden wensch van betere verstandhouding tusschen regering en standen, ten gevolge van vrije, gemoedelijke en eerlijke beginselen en niet ten gevolge van onmogelijk te regtvaardigen bedreigingen zien plaats grijpen; dan mogen wij voor volgende tijden, ook uit eene gebrekkige staten-inrigting, goede en algemeen heil aanbrengende vruchten zien voortkomen; als gevolgen van maatregelen van algemeen bestuur, die de voorschriften eener welbegrepene en gematigde vrijheid niet hebben verwaarloosd.

A. A.

Vorderingen der Stoomscheepvaart.

De eerste proef, om de uitvinding der stoommachines op de scheepvaart toe te passen, was van JOHANNES HULLS den 1sten December 1736, schoon genoemde machinerie toen nog verre was van in allen deele aan het doel te beantwoorden. Eerst in 1781 gelukte het den Markies JAUFFROY eene stoomboot van honderd veertig voet lang te *Lyon* te laten bouwen. In 1785 wedijverden JAMES RUMSAY van *Virginiën* en JOHN FITSCH van *Philadelphia* in het verbeteren der Stoomscheepvaart. — PATRICK MILLER van *Dalswinton* (Dumfriesshire) wendde vervolgens al zijne geestkrachten aan, om de snelheid der stoombooten te vergrooten, en gaf in 1787 eene beschrijving in het licht van eene drieledige boot met derzelver raderen. — Na hem kwam SYMINGTON met eene memorie te voorschijn over hetzelfde onderwerp, met dat gevolg, dat de aanwending der stoomkracht op den snelleren voortgang der booten vollediger toegepast werd. Gebrek aan ondernemingsgeest, destijds in Schotland heerschende, verhinderde hem, om, in 1801, eene nieuwe proefneming zijner uitvinding op de *Clyde* te doen plaats grijpen. Gelukkiger slaagde daarin FULTON in *Noord-Amerika.* Deze bragt het plan van SYMINGTON tot verwezenlijking en bouwde in 1806 of 1807 eene stoomboot, waarmede hij, met het beste gevolg, proeven nam in de Hudsons-baai. Eerst in 1812 kwamen de stoombooten in *Groot-Brittanje* in gebruik en wel in Schotland, waar zij voor de vaart op de *Clijde* tusschen *Glascow* en andere aan haren oever gelegene plaatsen gebezigd werden. Van daar breidde zich weldra deze, thans zoo algemeen in praktijk gebragte, uitvinding, over al de deelen des lands uit: zoo dat er tegenwoordig geen bevaarbare stroom in de drie vereenigde koningrijken is, of men ziet dagelijks stoombooten heen en weder stevenen. Noord-Amerika, dat geene kunstuitvinding, die tot bevordering van het nationaal belang kan strekken, veronachtzaamt, en daardoor de bewondering der Europesche volken verdient, heeft ook in dezen aan het moederland een treffend voorbeeld en aanleiding gegeven tot het oprigten eener maatschappij, die ten huidigen dage hare takken heinde en ver uitstrekt: de Londensche *General-Steam-Navigation-Companij*, namelijk, wier stichting van den jare 1824 dagteekent en bij eene parlementsakte is erkend geworden. De uitbreiding harer werkzaamheden en het aanzienlijke harer inrigtingen, gevoegd bij de belangrijkheid harer reusachtige bemoeijingen, ten opzigte van het bestuur der stoomvaart zoo wel als tot den aanbouw van booten, waaronder enkele van buitengewone grootte, en het vervaardigen van alle mogelijke machines, verdient met regt algemeene opmerkzaamheid, en eene algemeene deelneming bij volk en regering. Zij is werkelijk in het bezit van 24 booten, tot de grootste soort behoorende, welk getal nog gedurig wordt vermeerderd.

Haar hoofdetablissement is aan den oever van de Theems te Londen, waar alle machines worden vervaardigd of verbeterd onder opzigt harer eigene machinisten.

Alfabet voor den Opmerker.

(*Vervolg van No. 82.*)

Kleed. De geestige RABENER heeft ons in eene zijner luimige verhandelingen eene alleraardigste uitlegging gegeven van het, ook in onze taal gebezigd wordende, spreekwoord: *de kleêren maken den man.* Zij bepalen, zegt hij, den rang, dien men in de maatschappij bekleedt of zich verbeeldt te kunnen bekleeden; zij boezemen gewoonlijk meer eerbied en hoogachting in dan talenten of een onbetispelijk gedrag, en staan alsdan gelijk met het klatergoud, dat het kinderoog boeit en bekoort. Men dwaalt echter — naar het gevoelen van eenen onzer hedendaagsche schrijvers, dien wij ook als uitmuntend kanselredenaar met genoegen hebben leeren kennen, den heer LUBLINK WEDDIK, — om, onder de veelvuldige soorten van kleederdragten het geestelijk kleed te rangschikken, eene rangschikking, die volslagen onzin mag heeten: aangezien den geest, een onstoffelijk wezen, geen kleed kan toegeëigend worden.

Klein. Het kleine is niet altijd klein, dat is minder waardig dan het groote te achten. Een klein vermogen met tevredenheid is hooger te schatten dan een groot met onvergenoegdheid. Een klein huis met huisselijke rust gaat verre boven een paleis met verdeeldheid en bekommeringen. Een klein, maar gezond verstand, met een goed, edel hart, is beter dan groote geleerdheid met een hart vol wrevel en twistzucht. Eene kleine vrouw, die al hare zedelijke en huisselijke pligten getrouw en ijverig vervult, is oneindig beminnenswaardiger dan eene groote vrouw, die zulke pligten verwaarloost. Een kleine kring van ware vrienden is verre verkieselijk boven eenen grooten aanhang van tafelschuimers of belangzuchtigen.

Kleinood. Het kostbaarste kleinood, dat de maatschappelijke mensch op aarde kan bezitten, en meer waarde in zich bevat dan al de goudmijnen der wereld, is een gerust geweten.

Klem. Het ware te wenschen, dat onder het aanzienlijke getal nuttige uitvindingen, waarop het menschelijk vernuft, van de vroegste eeuwen af, en te regt, roemt, deze ééne te tellen ware: een klem of voetangel, namelijk, die men ongemerkt aan den ingang van elk huis kon leggen, en die de heilzame eigenschap bezat, om huichelaars, bedriegers en valschen vrienden het binnentreden te beletten.

Klerk. Vele klerken, kantoorschrijvers, kantoorbedienden, of commiesen op administrative of ministerieele bureaux hebben dikwijls meer pretensie, en zijn dikwijls onhandelbaarder jegens particuliere personen, dan hunne patroons zelve.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 14 Julij 1 El 3 Palm 2 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 0 D.
Den 15 Julij 1 El 3 Palm 2 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 0 D.

Mijne geliefde echtgenoot, *G. B. T. BOONZAIER*, is zeer voorspoedig verlost van een' welgeschapen ZOON.
Strekkende deze algemeene tot bijzondere kennisgeving aan vrienden en betrekkingen.

ZORNEN, op de VELUWE,
den 15den Julij 1835.
W. G. S. LIX-RAAVEN,
Predikant.

SARA JACOBA MARIA BOMGARDT, hartelijk geliefde echtgenoote van R. J. H. VEEREN, *eersten Luitenant bij het tweede Bataljon Jagers, te 's Gravenhage in garnizoen*, is voorspoedig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER.

ARNHEM,
den 17den Julij 1835.

Heden beviel van eenen ZOON, vrouwe *CHARLOTTE VAN THIJE HANNES*, geboren *VAN LÖBEN SELS*.

'S HERTOGENBOSCH,
den 18den Julij 1835.

Heden, den 13den Julij 1835, overleed, op deszelfs buitenverblijf, *IJsselstein*, bij HATTEM, de Heer en Mr. *EGBERT ANTHONIUS DAENDELS*, voorheen *Directeur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen in de Provincie Overijssel.*
De Overledene heeft begeerd, dat geene rouw over hem zal gedragen worden.

Op den 17den Julij 1835, is, op den HUIZE EHZE, bij ZUTPHEN overleden de Hoog Wel Geboren Heer *BARON VAN ZUILEN VAN NYEVELDT, Heer van Ehze, Lid der Ridderschap in de Provincie Gelderland.*

VEILING.

De Notaris Mr. *F. DE MAN*, residerende te *Brummen*, als lasthebbende van zijnen Principaal, is van meening op Woensdag den 29sten Julij 1835, in het openbaar te veilen, en op Woensdag den 12den Augustus daaraan (beiden des namiddags ten 4 uur) in het Logement het *Kromhout*, te *Brummen*, naar genoegen geldende, finaal te verkoopen:

1o. Het BUITENGOED, *de kleine Zegerij*, gelegen in het Dorp *Brummen*, aan den straatweg van *Arnhem* naar *Zutphen*, bestaande in een HEERENHUIS met ACHTERHUIS, A. No. 21, TUIN en *twee stukjes daar aan grenzend* BOUWLAND, *met de daarop staande ruime* SCHUUR, Kadaster Sectie C. No. 702 tot 708 ingesloten, groot 94 Roeden 60 El.

2o. Een stuk BOUWLAND, *het nieuwe* BOSCH, *en het daar aan grenzend* AKKERTJE BOUWLAND, het ZANDAKKERTJE, gelegen onder *Brummen* in deszelfs bekende omlanding, Kadaster Sectie G. No. 599 en 632, groot 51 Roeden en 50 El.

3o. Een zevende gedeelte in eene KOORN-TINS en LAMBERTI-GELD, gaande uit eenige ERVEN en GRONDEN in de Gemeente *Brummen*, en het kwartier *Zutphen* gelegen, verschenen *Petri* van elk jaar: waarvan de overige Zes Zevende gedeelten toebehooren aan Mevrouw de Weduwe *BERNS* te *Brummen*.

Breeder bij gaffigeerde billetten gespecificeerd, en zijn de nadere onderrigtingen te bekomen, ten Kantore van den voormelden Notaris (mits bij gefrankeerde brieven) alwaar acht dagen voor de eerste veiling de koopvoorwaarden ter visie zullen liggen.

§ § § Ten overstaan van de daartoe door de regtbank in het arrondissement *Arnhem* benoemde Notarissen *A. J. N. GODEFFROY* en Mr. *E. Æ. HOOGLANDT*, zal, op Donderdag, den 6den en 20sten Augustus 1835, telkens des morgens ten 11 ure, ten huize van de Wed. *C. BIGENDORP*, te *Dieren*, bij inzet en toeslag, worden geveild en verkocht.

1o. Een HUIS en ERVE, met aangelegen TUIN, groot 3 roeden en 50 ellen, op eenen der vrolijkste standen in het Dorp *Dieren*, aan de straatweg, staande en gelegen, waarin tot heden met het beste gevolg door *JAN ANDERSON*, de BAKKERIJ wordt uitgeoefend; zijnde overigens door deszelfs gunstige ligging geschikt tot allerlei handelsbedrijf, of tot het bouwen, daar ter plaatse, van een HEERENHUIS. Sectie E, No. 173, 174 175.

2o. Een stuk BOUWLAND, genaamd *Diedensland*, in den Dierenschen Enk, groot ongeveer 42 roeden, omgaald oost en west de erven *BROUWER*, zuid *HUPKES* en noord den Heer *GODFROIJ*. Sectie D, No. 193.

3o. Een kennelijk afgescheiden ⅕ gedeelte in voormaligen DOMEINGROND, bestaande dit afgescheidene, volgens den legger van het kadaster, in 5 Dreven BOUWLAND, sectie C. No. 69, D. No. 194, 197, 183 en 184, te zamen groot 3,05,80 ellen; zullende worden geveild in perceelen en in massa.

De veilcondition zullen ter visie liggen bij genoemde Notarissen, vier dagen vóór den inzet en vervolgens; zullende de aanwijzing geschieden door *JAN ANDERSON*, voornoemd.

† † † HET BESTUUR DER NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ VAN BRANDVERZEKERING, te *Tiel*, adverteert, dat, in de plaats van den overledenen Heer *F. HAESBAERT*, als haren Agent, voor *Arnhem* en *omstreken*, benoemd is de Heer A. W. VAN ERKEL, Kantoor houdende op de *Korenmarkt*, Wijk C No. 133, te *Arnhem*.

TIEL, den 15den Julij 1835.
P. A. REUCHEIN,
Directeur.
H. VAN WESSEM, Az.
Administrateur.

† † † Er wordt te koop aangeboden: eene MELKGEVENDE EZELIN, vijf jaren oud, met haar VEULEN. De oude en het jong zijn beide gezond en de melk der eerste is van beproefde deugd.

Zij zijn te zien en te bevragen bij *B. KONING*, bouwman te *Brummen*. Ook kan men zich tot informatie vervoegen aan *het Postkantoor te Alphen*. Brieven franco.

† § † Een eenloopend Persoon, genegen zijnde KOST EN INWONING te genieten in een fatsoenlijk huisgezin, wonende te *Arnhem* op het vrolijkst gedeelte; of een paar GEMEUBILEERDE KAMERS te huren *zonder* kost; vervoege zich, met franco brieven, onder letter A. bij den Boekverkooper *J. Az. DOIJER*, aldaar.

† § † De Ondergeteekende berigt hiermede, dat de betrekking en procuratie, waarmede deszelfs Broeder, *S. S. DE JONGE*, in zijne Affaire belast was, opgehouden hebben te bestaan, en deze zich dus niet meer in zijne dienst bevindt.
Rotterdam, den 10den Julij 1835.
E. S. DE JONGE.

§ † § Op den tweeden Julij 1835, is, gaande met de Diligence van *Amsterdam* van den Singel bij het Koningsplein, over *Utrecht* naar *Arnhem*, *zoek geraakt*, een REISZAK, met Slot en Linnen overtreksel, waarin diverse benoodigdheden. Die denzelven teregt brengt bij *H. VAN DER WAL*, buiten de St. Jans Poort te *Arnhem*, of bij den Boekverkooper *J. ELLERMAN*, te *Amsterdam* bij de Beurs, zal daarvoor genieten VIJF EN TWINTIG GULDEN, en die daarvan aanwijzing doet TIEN GULDEN.

† † † Men vraagt, in eene *Kruideniers-Affaire*, eenen JONGELING, als LEERLING, op niet onvoordeelige voorwaarden, terwijl men hem behulpzaam zijn en in de gelegenheid stellen zal, om zich te bekwamen. Iemand hiertoe genegen, vervoege zich, met gefrankeerde brieven, onder letter Z., bij den Boekhandelaar *H. MEIJER*, te *Zwolle*.

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Dienst tusschen *Rotterdam*, *Arnhem*, *Dusseldorp* en *Keulen*, gedurende de maanden Julij en Augustus.

Van *Arnhem* naar *Dusseldorp*:
Iederen Dingsdag en Vrijdag, des middags ten 4 ure.

Van *Arnhem* naar *Keulen*:
Iederen Vrijdag, des middags ten 4 ure.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam*:
Iederen Maandag des morgens ten 9½ ure, en iederen Donderdag des middags ten 1 ure.
Of een half uur na arrivement te Arnhem.

TE ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.